

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2293

av Ulrika Karlsson i Uppsala (M)

Åtgärder för att utrota barnäktenskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att villkora del av biståndet för att än tydligare och mer kraftfullt bidra till konkreta resultat vad gäller mottagarlandets arbete med att utrota barnäktenskap och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I FN:s barnkonvention fastslås att barn ska skyddas mot alla former av fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp. Vidare slås det fast att alla effektiva och lämpliga åtgärder ska vidtas för att avskaffa traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa. Trots det kommer år 2015 så många som 14 miljoner unga flickor att giftas bort. Några är så unga som 5 år. Många gånger gifts hon bort med en äldre man. Vidare kommer 7 miljoner unga flickor att bli mamma. Några så unga som 11 år. Det betyder att varje dag kommer 20 000 unga flickor att bli mamma. Av dessa barn som föder barn är 18 000 gifta.

Enligt Unicef är mer än 700 miljoner av världens kvinnor bortgifta som barn. Mer än var tredje, omkring 250 miljoner, var yngre än 15 år. Unicef säger vidare att barnäktenskap är vanligast i Sydasiens och i Afrika söder om Sahara. Men även i Mellanöstern, Nordafrika och andra delar av Asien, förekommer det inom vissa grupper. I utvecklingsländer är en av nio unga flickor under 15 år bortgift. En del flickor tvingas gifta sig långt före puberteten. I Östeuropa och Latinamerika är det vanligt att flickor mellan 16 och 18 år ingår äktenskap. Enligt FN är 38 procent av alla 11-åriga flickor i Afghanistan bortgifta och var tredje flicka som flytt Syrien gifts bort.

Såväl flickor som pojkar utsätts för barnäktenskap. Även om det drabbar flickor och pojkar hårt, utgör barnäktenskap en än större fara för unga flickors liv och flickors framtidsutsikter. Fram till år 2020 kommer ytterligare 71 miljoner unga flickor att vara bortgifta innan 18-årsdagen. Varje år kommer ytterligare 14,2 miljoner unga flickor att giftas bort och varje dag kommer ytterligare 39 000 unga flickor att ingå äktenskap. Om inget händer för att bryta trenden visar beräkningar att år 2030 kommer årligen 15,1 miljoner flickor att giftas bort innan 18-årsdagen.

Att bekämpa barnäktenskap borde vara en av de högst prioriterade globala frågorna för Sverige. Att tvinga små barn till att ingå äktenskap är en allvarlig kränkning av de mänskliga rättigheterna, rätten att själv få bestämma över sitt liv och sin kropp. Fler länder måste därför implementera lagar som skyddar och värnar ungas integritet och rätt till att själv forma sitt eget liv. Alla länder behöver lagstifta om och kriminalisera barnäktenskap.

För att förbättra kvinnors hälsa i tredje världen ger Sverige sedan många år betydande bistånd, både genom FN och Sida. Sverige är ett av de länder som ger mest i bistånd per capita och vi bör därför också kunna ställa tydliga motkrav på mottagarländerna. Sverige måste verka för att mottagarländer respekterar och konkret arbetar för att stärka mänskliga rättigheter, att de respekterar och verkar för att flickor och pojkar inte utsätts för barnäktenskap. Sverige bör därför se över möjligheten att än tydligare och än mer kraftfullt ställa krav om att mänskliga rättigheter tillvaratas och främjas, så även flickors och pojkars rättigheter. Vi bör också överväga möjligheten att villkora del av bistånd. Med utvecklingsbiståndet har vi ett ekonomiskt styrmedel som kan rädda många unga flickor och pojkar från att giftas bort i unga år, ofta mot sin vilja.

Ulrika Karlsson i Uppsala (M)